

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Verdal kommune

Økonomisk handlingsrom mot 2030

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en høygjelds-, lavinntekts industri- og distriktskommune på Innherred uten finansiell joker — ingen kraftfond, et halvert disposisjonsfond og en eiendomsskatt som skrus kraftig opp. Kommunen holder pleie og omsorg langt under behov gjennom en bevisst hjemme-først-profil, mens kommunedirektøren advarer åpent om at driften «ikke er bærekraftig» — men Verdal er ikke på ROBEK. Tre sektorer ligger over behov (sosial, barnevern, grunnskole) og er ennå ikke politisk effektivisert.

7,6 %

disposisjonsfond (KOSTRA) — mer enn halvert i 2024 (157,5 → 84,4 mill), langt under kommunens eget mål på 15 % (kap. 4)

+2,4 %

netto driftsresultat 2025 — reell bedring fra -0,25 % i 2024, men fra et svakt utgangspunkt; soliditeten er driftsbåret, ikke finansbåret

-52,8 mill

pleie og omsorg under behovsnivå (2025) — Verdals dypeste avvik; blanding av villet hjemme-først og reelt bemanningspress (kap. 2)

123,3 %

netto lånegjeld — høygjeldskommune; renteutgiftene ventes opp fra 96 (2024) til 157 mill (2029). Den strukturelle driveren bak innstrammingen (kap. 4)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall); 2024 som sammenligning. Kommunenr 5038 (Trøndelag), ~15 000 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 15 435). SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Sammendrag for kommunestyret: høy gjeld, tynne marginer og PLO under behov

VISER Verdal driver i 2025 de tunge omsorgstjenestene **under behovsnivå**: pleie og omsorg –52,8 mill, kommunehelse –8,8 mill, administrasjon –9,4 mill og barnehage –3,5 mill. **Tre sektorer ligger over behov: sosial +28,1 mill, barnevern +14,5 mill (økende) og grunnskole +7,7 mill.** På finanssiden er netto driftsresultat +2,4 %, disposisjonsfond 7,6 % og netto lånegjeld 123,3 %. Sykefraværet (legemeldt) er 8,3 %, over landssnittet på 7,7 %.

TOLKNING Verdal er en **høygjelds-, lavinntektskommune uten finansiell joker** — intet energi-/kraftfond à la Asker. Soliditeten er **driftsbåret, ikke finansbåret**: disposisjonsfondet ble mer enn halvert i 2024 (157,5 → 84,4 mill), og NDR var –0,25 % det året, så 2,4 % i 2025 er en reell bedring fra et svakt utgangspunkt — ikke et komfortabelt nivå (eget mål: NDR 2 %, fond 15 %). Driveren bak innstramningen er **«lavt inntektsnivå i kombinasjon med høy gjeldsgrad»** (kommunens egen årsberetning): lånegjeld ~2,5 mrd, renteutgifter ventet opp fra 96 (2024) til 157 mill (2029). PLO under behov er en **blanding** av villet hjemme-først-effektivitet og reelt bemanningspress (kap. 2). Eiendomsskatten skrus kraftig opp som bærebjelke, og kommunedirektøren advarer åpent om at driften ikke er bærekraftig — men Verdal er ikke på ROBEK.

2024 → 2025-utviklingen. Behovsbildet har *lettet* på flere tunge poster: pleie og omsorg gikk fra –60,0 til –52,8 mill under behov, kommunehelse fra –13,5 til –8,8, administrasjon fra –11,3 til –9,4. **Barnehage gikk dypere** (–0,7 → –3,5), og **barnevern økte i over-behov-retning** (+12,4 → +14,5 mill) — den eneste sektoren som vokser over behov. Sosial (+30,8 → +28,1) og grunnskole (+8,2 → +7,7) avtar svakt, men ligger fortsatt klart over. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–60,0	+8,2	–0,7	–13,5	+30,8	+12,4	–11,3
2025 (revidert)	–52,8	+7,7	–3,5	–8,8	+28,1	+14,5	–9,4

Hovedbildet i fem punkter

- Soliditeten er driftsbåret, ikke finansbåret** — intet kraftfond; disposisjonsfondet mer enn halvert i 2024, NDR 2,4 % (2025) er bedring fra et svakt utgangspunkt (kap. 4).
- Høygjelds-, lavinntektskommune** — netto lånegjeld 123,3 %, lånegjeld ~2,5 mrd, renteutgifter mot 157 mill (2029); den strukturelle driveren bak innstramningen (kap. 4).
- PLO langt under behov (–52,8 mill)** — en blanding av villet hjemme-først-effektivitet og reelt bemanningspress dokumentert i forvaltningsrevisjon (kap. 2).
- Tre sektorer over behov** — sosial (levetårdsrevet), barnevern (økende, uforklart) og grunnskole (administrativt utpekt effektiviseringspotensial, men politisk beskyttet) (kap. 3).
- Eiendomsskatt som bærebjelke skrus kraftig opp** — fra ~36 mill (2023) mot 61,8 mill (2026, +34 %); kommunedirektøren advarer åpent om bærekraften (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Verdal har ikke primært et utgiftsproblem på de tunge omsorgstjenestene — der drives PLO og kommunehelse under behov, og bedringen i 2024→2025 går rett vei. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor mye** av PLO-undernivået er villet effektivitet versus reell underdekning (hjemmetjeneste- revisjonen advarer om bemanningspress), og **hvor** det reelle effektiviseringspotensialet på over-behov-sektorene (skole, sosial, barnevern) ligger. Med et halvert fond, høy gjeld og en ledelse som advarer om bærekraften, er handlingsrommet smalt.

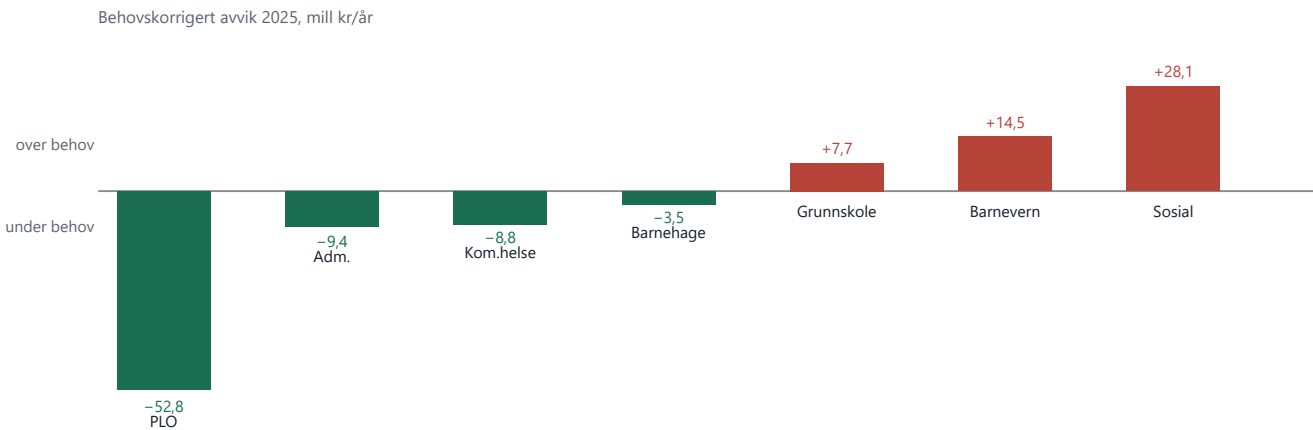
Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder hull i sektorvise tall og tilsynsrapporter.

1 · Det behovskorrigerte bildet: omsorg under behov, tre sektorer over

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Verdal i 2025 de tunge omsorgstjenestene under behovsnivå, mens sosial, barnevern og grunnskole ligger over:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	-52,8	-3 424	-60,0	langt under behov, mindre dypt
Kommunehelse	-8,8	-568	-13,5	under, mindre dypt
Administrasjon	-9,4	-609	-11,3	under
Barnehage	-3,5	-224	-0,7	nå klarere under
Grunnskole	+7,7	+499	+8,2	over behov
Barnevern	+14,5	+939	+12,4	over, økende
Sosial	+28,1	+1 820	+30,8	klart over behov

2025 hovedår (reviderte tall); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 15 435.

TOLKNING Mønsteret er typisk for en lavinntektskommune med levekårsutfordringer: de tunge omsorgstjenestene drives stramt under behov, mens sosial ligger klart over fordi forbruket drives av et sosioøkonomisk sammensatt befolkningsgrunnlag — ikke lokal raushet (kap. 3). PLO-undernivået er Verdals dypeste avvik (-52,8 mill), men det er ikke ren effektivitet: hjemmetjeneste-revisjonen dokumenterer bemanningspress (kap. 2). Grunnskolen ligger over behov og er administrativt utpekt som det fremste effektiviseringspotensialet, men er politisk beskyttet. Barnevern er det eneste avviket som vokser over behov — uforklart i kildene (kap. 6).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift under behov kan være villet effektivitet eller underdekning. For PLO peker forvaltningsrevisjonen av hjemmetjenesten (2023) mot reelt bemanningspress (lav grunnbemanning, avvik, feilmedisinering, Arbeidstilsyns-pålegg 2020) — deler av under-behov-driften er altså stram, ikke bare effektiv. På over-behov-siden lar sektorvise merforbruk og

drive seg ikke verifisere mot kommunens egne tall (Framsikt-årsrapporten er JS-rendret / PDF-eksport tom) — sosial- og barnevernsforklaringene er delvis tolkning og nasjonal kontekst (kap. 6).

2 · Pleie og omsorg: hjemme-først-profil — men hjemmetjenesten er presset

VISER Verdals PLO-brutto er **34 064 kr/innb** i 2025. Behovskorrigert ligger PLO 52,8 mill under behov (kap. 1) — kommunens dypeste avvik. Drill-down på funksjon og art viser en struktur tydelig vridd mot hjemmebaserte tjenester:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	34 064	Lønn, kr/innb	25 673
— Institusjon (253+261)	15 087	Kjøp fra private, kr/innb	2 811
— Hjemmebaserte (254+257+258)	16 220	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	3 558
herav bofellesskap (257)	7 467	Brutto per institusjonsplass, kr	1 936 069
		Andel 80+ langtidsopphold	6,6 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 15 435.

TOLKNING Profilen er en **bevisst «BEON / hjemme-først»-modell**: hjemmebaserte tjenester (16 220 kr/innb) er *større* enn institusjon (15 087), institusjonsdekningen styres lavt (16–20 %), og andel 80+ på langtidsopphold er lav (6,6 %). Dette er en indikasjon på effektiviseringspotensial som **allerede er tatt ut** — lav institusjonstyngde drar PLO-utgiftene under behov. Refusjonen for ressurskrevende brukere (3 558 kr/innb) er en stor post som demper netto og holder brutto oppe. Et ytterligere drifts- og enhetskostnadspotensial finnes neppe på institusjonssiden uten å treffe forsvarlighetsegulvet, og kutt rettet mot de tyngste brukerne gir liten nettoeffekt fordi refusjonen faller bort.

Hjemmetjeneste-forvaltningsrevisjon (Revisjon Midt-Norge, juni 2023). Revisjonen ble bestilt etter medieoppslag og varsler fra ansatte/verneombud om **«høy arbeidsbelastning, for lav grunnbemanning, avvik og feilmedisinering»**. Arbeidstilsynet hadde i 2020 gitt pålegg om å redusere arbeidsmiljøbelastningene; kommunen utførte påleggene, men det er internt «ulike oppfatninger om hvorvidt hensikten er oppnådd». Dette tilsier at PLO-undernivået **delvis er stram drift som tidvis har presset grunnbemanningen** — ikke utelukkende komfortabel effektivitet. Et eldre korrelat: institusjonsnedbyggingen (Ørmelen 2016, –24 plasser) utløste et lovbrudd i Statsforvalterens sykehjemstilsyn 2017 om utilstrekkelig styring av langtidstildeling. (Forbehold: sektorvis sykefravær er ikke tallfestet i grunnlaget — kun kvalitativt bekreftet bemanningspress, se kap. 6.)

Ressurskrevende: egenregi dyrere enn kjøp. Forbregdsmyra (rus/psyk, egenregi) kostet 8,3 mill mot 6,3 mill ved kjøp for to brukere og ble avvirket i 2025 — en *indikasjon på effektiviseringspotensial kommunen selv handlet på*. Byggetrinn 2 av Verdal bo- og behandlingssenter (~401 mill, 2026–2028) skal fornye institusjonsmassen uten å øke dekningsgraden vesentlig.

3 · Sosial, barnevern og grunnskole: de tre over-behov-sektorene

VISER Tre sektorer ligger over behov i 2025: **sosial +28,1 mill** (+1 820 kr/innb), **barnevern +14,5 mill** (+939 kr/innb, økende fra +12,4 i 2024) og **grunnskole +7,7 mill** (+499 kr/innb). Grunnskolepoeng er 41,1 og gruppestørrelse(2) er 17,0 — en relativt godt bemannet, men ikke ekstravagant skole.

TOLKNING De tre avvikene har ulike drivere og ulik handlingsromslogikk:

1. **Sosial (+28,1 mill) — levekår, ikke raushet.** Verdal er en gammel industri-/arbeiderkommune på Innherred med levekårsutfordringer; årsberetningen omtaler eksplisitt «lavt inntektsnivå» som en utfordring. Et høyere sosialhjelps-/NAV-nivå enn behovsindeksen tilsier er konsistent med et sosioøkonomisk sammensatt befolkningsgrunnlag og flyktningsbosetting, snarere enn lokalpolitisk gavmildhet. (Ingen Verdal-spesifikk kilde tallfester driverne sektorvis — dette er tolkning basert på den generelle levekårs-/inntektsbeskrivelsen, se kap. 6.)
2. **Barnevern (+14,5 mill, økende) — uforklart i kildene.** Barnevern er det eneste området som vokser i over-behov-retning fra 2024 til 2025. Det er ikke funnet en Verdal-spesifikk forvaltningsrevisjon eller statlig tilsynsrapport som forklarer veksten. Mønsteret — økende barnevernsutgifter — er nasjonalt vanlig, typisk drevet av kjøp av institusjons-/fosterhjemstiltak og økt sakstygnde, men dette er *ikke verifisert for Verdal*.
3. **Grunnskole (+7,7 mill) — fremste effektiviseringspotensial, men politisk beskyttet.** Kommunedirektøren foreslår i budsjett 2026 en utredning av skolestrukturen med mål om 11–20 mill i effektivisering — til tross for et politisk vedtak i desember 2024 om å beholde to ungdomsskoler. Over-behov-nivået er altså administrativt identifisert, men politisk beskyttet (nærskole-/distriktshensyn).

Sosialhjelpens gulv. Sosialhjelp er en rettighetsbasert ytelse; nivået kan ikke fritt kuttes ned mot behovsindeksen. En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial på sosialområdet ligger derfor ikke i ytelsesnivået, men i å redusere de bakenforliggende driverne (kvalifisering, arbeidsretting, bosettingsoppfølging) der kommunen faktisk har handlingsrom. Avviket bør leses som en indikator på reelle levekårslommer i en gammel industrikommune, ikke som overforbruk.

Hvor det reelle effektiviseringspotensialet ligger. Av de tre over-behov-sektorene er **grunnskolen** den eneste der kommunen selv har pekt ut et konkret, tallfestet potensial (skolestruktur, 11–20 mill) — men der politisk vilje mangler. Sosial og barnevern er rettighets-/behovsdrevne og lar seg i liten grad effektivisere ved budsjettvedtak. Med PLO og kommunehelse allerede under behov, er det her — ikke i omsorgstjenestene — det meste av et reelt handlingsrom på utgiftssiden befinner seg.

4 · Finans: driftsbåret soliditet, høy gjeld, halvert fond

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	2,4	bedring fra -0,25 % (2024); kommunens eget mål 2 %
Disposisjonsfond (KOSTRA)	7,6	mer enn halvert i 2024 (157,5 → 84,4 mill); eget mål 15 %
Netto lånegjeld	123,3	høygjeldskommune; lånegjeld ~2,5 mrd
Sykefravær (legemeldt, ansatte)	8,3	over landssnitt 7,7 %

Reviderte tall (KOSTRA). Verdal har intet energi-/kraftfond som finansbuffer.

Soliditeten er driftsbåret, ikke finansbåret — det viktigste finanspoenget. I motsetning til formuende kraftkommuner har Verdal **ingen finansiell joker**: intet energi-/kraftfond. Disposisjonsfondet ble mer enn halvert i 2024 (157,5 → 84,4 mill, -73 mill), og NDR var -0,25 % det året. Faktaarkets NDR 2,4 % (2025) markerer derfor en **reell bedring fra et svakt utgangspunkt** — ikke et komfortabelt nivå. Disposisjonsfond på 7,6 % ligger fortsatt **langt under kommunens eget mål på 15 %**. All buffer som bygges, må bygges gjennom drift og budsjettstyring — det finnes ingen avkastning å lene seg på.

VISER Netto lånegjeld er 123,3 % — Verdal er en **høygjeldskommune** med langsiktig lånegjeld ~2,5 mrd. Kommunens egen årsberetning oppgir en gjeldsgrad på 155 % (et videre gjeldsbegrep) og peker på **«lavt inntektsnivå i kombinasjon med høy gjeldsgrad»** som hovedutfordringen. Renteutgiftene ventes å stige fra **96 mill (2024) til 157 mill (2029)**.

TOLKNING Den strukturelle driveren bak innstrammingen er altså **høy gjeld kombinert med lavt inntektsnivå**, ikke en akutt skattesvikt. Verdals «netto lånegjeld» (123,3 %) og kommunens egen «gjeldsgrad» (155 %) er ulike gjeldsbegreper — ikke motstridende; begge forteller samme historie: en høygjeldskommune. Med en rentebane som løfter renteutgiftene med ~64 % mot 2029 (96 → 157 mill), store investeringer på vei (bo- og behandlingssenter trinn 2, ~401 mill) og et fond under halv målsetting, er handlingsrommet smalt. Forvaltningsrevisjonen «Økonomisk bærekraft» (nov. 2025, sak 55/25) konkluderte at kommunen «i stor grad» ivaretar bærekraft i budsjettprosessen, men anbefalte å **synliggjøre investeringskonsekvenser ut over økonomiplanperioden** — en anbefaling som treffer nettopp Verdals akilleshæl (høy gjeld + store bygg).

Den ærlige lesningen. Verdal er ikke på ROBEK, og NDR-bedringen i 2025 er reell. Men «7,6 % fond, halvert i 2024» og «123,3 % gjeld, renter mot 157 mill» bør leses sammen: en lavinntektskommune med tynne marginer, høy gjeldsbyrde og uten finansiell buffer, der hele tilpasningen må skje gjennom drift, eiendomsskatt og budsjettstyring.

5 · Handlingsrom: eiendomsskatt som bærebjelke, og en åpen bærekraftsadvarel

VISER I motsetning til skattefrie rikingkommuner er **eiendomsskatten i Verdal en bærebjelke som skrus kraftig opp**. Den ga ~36,3 mill i 2023; i budsjett 2026 foreslår kommunedirektøren å heve promillesatsen fra 2,5 til 3,5 ‰ (bolig) og 4,5 til 5,5 ‰ (næring), som gir **61,8 mill i 2026 — en økning på 34 %** (samlet ~72 % økning 2025–2029). Kommunedirektør Geir Olav Jensen advarer åpent: kommunen **«vil gå tom for penger dersom noe ikke endres»** og «måten vi driver på nå er ikke bærekraftig».

TOLKNING Verdals «personlighet» er det stikk motsatte av de skattefrie rikingkommunene: her tas eiendomsskatten i bruk *maksimalt* for å unngå å gå tom for reserver. Inntektsopsjonen på eiendomsskatt er altså i ferd med å brukes opp — den gir mindre framtidig handlingsrom enn i kommuner som ennå ikke har innført den. Det forskyver tyngdepunktet i tilpasningen over på utgiftssiden, der de tunge omsorgstjenestene allerede ligger under behov, og der det politisk beskyttede effektiviseringspotensialet (skolestruktur) ligger ubrukt.

Inntekts- og utgiftssiden

	GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
I1	Eiendomsskatt — bolig og næring; skrus kraftig opp (36 → 61,8 mill)	Inntekt	i bruk, økes	middels
U1	Skolestruktur — utredning foreslått, mål 11–20 mill	Utgift	foreslått, politisk blokkert	høy
U2	Ressurskrevende egenregi → kjøp — Forbregdsmyra avviklet 2025	Utgift	gjennomført	lav

TOLKNING Verdal har allerede tatt ut deler av et reelt effektiviseringspotensial (ressurskrevende egenregi → kjøp, U2) og strammet PLO under behov. Det gjenværende, klart identifiserte grepet på utgiftssiden er **skolestrukturen (U1)** — administrativt utpekt, men politisk blokkert av vedtaket fra desember 2024 om to ungdomsskoler. På inntektssiden er eiendomsskatten nær uttømt som opsjon. Å avvise skolegrepet er legitimt, men da bør vedtaket eksplisitt an vise hva som skal dekke gapet i stedet — særlig gitt rentebanen mot 2029.

Handlingsromslogikken. De tunge omsorgstjenestene gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (PLO og kommunehelse ligger alt under behov, og hjemmetjenesten er allerede presset). Det reelle valget står mellom (a) å fortsette å skru opp eiendomsskatten mot taket, (b) å åpne det politisk beskyttede effektiviseringspotensialet på skolestruktur, eller (c) å la fondet erodere videre under målet. Med en ledelse som åpent advarer om bærekraften, er dette et **politisk valg**, ikke et identifiseringsproblem.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og sektortallene er VISER. Forklaringen på sosial- og barnevernsavvikene, vurderingen av om PLO-undernivået er villet effektivitet eller underdekning, og lesningen av gjelds-/fondsbildet er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsning».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Verdals årsberetning 2023** (konsek.no) — gjeldsgrad 155 %, «lavt inntektsnivå i kombinasjon med høy gjeldsgrad», ressurskrevende-refusjon ~41,6 mill.
- **Forvaltningsrevisjoner (Revisjon Midt-Norge / Verdals kontrollutvalg)** — Hjemmetjenesten (juni 2023: bemanningspress, avvik, feilmedisinering, Arbeidstilsyns-pålegg 2020); Økonomisk bærekraft (nov. 2025, sak 55/25: «i stor grad» bærekraft, synliggjør investeringskonsekvenser).
- **Statsforvalteren i Trøndelag** — sykehjemstilsyn 2017 (lovbrudd om langtidstildeling etter Ørmelen-nedbygging).
- **Trønder-Avisa / budsjett 2026** — eiendomsskatt 36 → 61,8 mill, skolestrukturutredning, kommunedirektørens bærekraftsadvarsel, byggetrinn 2 bo- og behandlingssenter (~401 mill).

Forbehold og hull (ærlig om hva som ikke ble funnet)

1. **Sektorvis merforbruk og sektorfordelt sykefravær** lot seg ikke hente: Framsikt-årsrapporten er JS-rendret, og PDF-eksport ga tom fil. Headline-finanstill er bekreftet, men avvik per ramme er ikke verifisert mot kommunens egne tall.
2. **Sosial- og barnevern-over-behov** er ikke forklart sektorvis i noen Verdal-spesifikk kilde — forklaringene er delvis tolkning og nasjonal kontekst. Barnevernets *økende* over-behov-posisjon (2024→2025) er uforklart.
3. **Statlige tilsyn 2023–2025**: ingen Verdal-spesifikk tilsynsrapport for helse/barnevern/NAV ble funnet (kun 2017-sykehjemstilsynet) — kan skyldes at Verdal ikke var i utvalget eller søkebegrensninger.
4. **Tallavstemming**: VISERs «netto lånegjeld %» (123,3) og kommunens egen «gjeldsgrad» (155 %, 2023) er ulike begreper — ikke motstridende, men presis sammenstilling for 2025 krever Framsikt-årsrapport 2025 som ikke lot seg hente.
5. **Kildehygiene**: en tidlig kilde («Komplett-årsberetning-2024.pdf» på konsek.no) viste seg å være *Tydal* kommune og er forkastet — alle tall stammer fra Verdal-spesifikke kilder.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i omsorgstjenester som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke 7,6 %-fondet som komfortabel buffer, og den tolker ikke sosial- eller barnevernsavviket som lokal raushet. Hovedfunnet — en driftsbåret, høygjeldet økonomi som holder PLO under behov med reelt bemanningspress — og hovedforbeholdet — manglende sektorvis tall og tilsynsrapporter — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte (KDD) · Verdals årsberetning 2023 · forvaltningsrevisjoner (Hjemmetjenesten juni 2023; Økonomisk bærekraft nov. 2025) · Statsforvalteren i Trøndelag (sykehjemstilsyn 2017) · Trønder-Avisa / budsjett 2026. Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skipet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».